

Grossglockner-vegurinn

Grossglockner-vegurinn

aður ferðast frá landi til land, at í Tísklandi skuldi navn hansara verða bannlýst, og bókur hansara brendar. Men, so viðgítin hann var, so hefur hann það tó sum stóra fyrirmynd hansara, Erasmus av Rotterdam, hvørs ævisögu hann eisini hefur skrivið, hann kennir seg meira og meira fremmandan. Hann er, eins og Erasmus, humanistur, kosmopolit, europeari. Myrk skýggj bóka seg saman, bókaálíni í Tísklandi boða frá, hvat er í væntu. Hann má í 1938 í skundi rýma frá heimi sínum í Salzburg (hann er gyðingur), har hann hefur savnað so nógv virðir saman, fyrst til Bretlands, og tá Bretland fór í kriggj móti Tísklandi, til Suður-ameríka. Soleiðis forfjónaður, í einum útjáraðaraði, frátikin alt það, sum hann kundi identifisera seg við, eisini vónina um, at tey humanistisku hugtøkini kundu yvirliva, orkar hann ikki at liva longur, men tekur lívið av sær. Hetta hendir í 1942. Hann er tá 61 ára gamal.

Vit fara oman teirri hugnaligu, gomlu gøtuni, Linzergasse, koma til ein síðuveg, sum eitur Stéfan Zweig Weg, og fara niðan tær longu trappurnar. Uppi á fjallinum spurdi eg onkran tískan turist, um hann visti, hvar húsini hjá Stéfan Zweig vóru. Men hesin ívaðist, um Zweig nakrantíð hevði búð her. Hetta var eg ikki nøgdur við, fór longur niðan á, her

var eisini tættur skógur, og kom til eini litil, fitt hús. Eg bankaði uppá, og út kom ein litil, sera fyrirkomandi kona, sum eg setti sama spurning. Og so visti tað seg, at vit vóru beint við húsini. Tey sóust bert ikki, tí innanfyri høga stíkið var eisini tættur trævokstur, og inn slapp man ikki. Eingin fremmandur fekk so mikið sum loyvi at stiga inn í parkina og profanera ta jorð, sum hesin landsins stóri sonur hevði stígið á. Men eg royndi tó, við vána úrsliti, at fáa onkra mynd gjøgnum trævoksturinn.

Á veg niðan aftur gomlu gøtuna, til bilin, fara vit inn á St. Sebastian Kirkjugarðin, ringt at finna inngongdina, so tætt sum byggingin er til baðar síður. Men tá hann var grundaður, í 1511, var her opið land til allar síður.

Beint innanfyri portrið finna vit familjugravplássið hjá familjuni Mozart, tó uttan tveir av høvuðspersónunum, nevniliga Wolfgang Amadeus, tí hann var grýttur í eina felagsgrov í Wien og systirina Nannerl, sum eisini hevði stór evnir til tónleik, tí at hon, særð av framferðini hjá svigarinnum Konstanze, ikki vildi verða jarðað har. Men vit síggja á gravsteininum, at «papa» Mozart, Leopold, er grivin har, og har liggja eisini fleiri av børnum Wolfgang

Amadeusar, sum doyðu sum ung.

Tá Wolfgang Amadeus doyði, í 1791, gifti Konstanze seg upp aftur við Nicolaus von Nissen, ið arbeiddi hjá danska sendimanninum í Wien, og tá Nissen doyði, í 1826, læt hon hann jarða í mozartsku familjugrovini, og í staðin fyri tann verandi steinin, setti hon stein, har navnið Nissen hevjar seg fram um hini. Men hon syrgdi tó fyri, at hon ikki sjálv skuldi verða gloymd. Tí tá hon doyði í 1842 og var jarðað í familjugrovini, kom at standa á steinum: Konstanze von Nissen, einkja eftir Mozart.

Men Nannerl kendi seg særð av hesum, og tá hon doyði, var seinasti vilji hennara at verða grivin á St. Peters Friedhof, tætt við dómkirkjuna.

Hátt yvir alt í hesum kirkjugarði hevjar seg tað yndisliga St. Garbriel-kapelle, sum Wolf Dietrich, erkebispur, ið livdi frá 1559 til 1612, læt byggja, sær sjálvum til gravstað. Honum ognaðist alt tað, sum ein menniskja kann ynskja sær: politiskt og átrúnarligt vald, størstu eydna í kærleika og marglætiskendar bustaðir. Men svikalig er eydnan, og øvundsjúka medmenniskjunnar stór. 16 børn føddi hansara elskaða Salome honum, men hann var ákærður fyri pávanum, av systkinabarni sínum Markur Sitticus, fyri siðloysi,

settur frá og í fangatippi uppi á borgini Hohensalzburg, beint uppi yvir teirri dómkirkju, sum hann sjálvur læt byggja. Haruppi andaðist hann, 51 ára gamal.

Vit trina inn í kapellið, ein rundur bygningur, við hvalvi, sera einfalt, uttan nakað serligt prýði uttan eitt altar við vegginn, og annars bert beinkir vegginn runt. Men á miðjum gólvi er ein rist, tó gongur fram at henni, og har, 2 til 3 m. undir gólvinum, stendur kistan. Kanska hevði Wolf Dietrich, meðan hann livdi, longu varhugan av svikalyndi medmenniskjunnar, og valdi sær tí sitt seinasta hvíldarstað, í einsemi, men tó við so hábensligum umhvørvi, at komandi ættarlið ikki skuldu vera í iva um, hvør her lá.

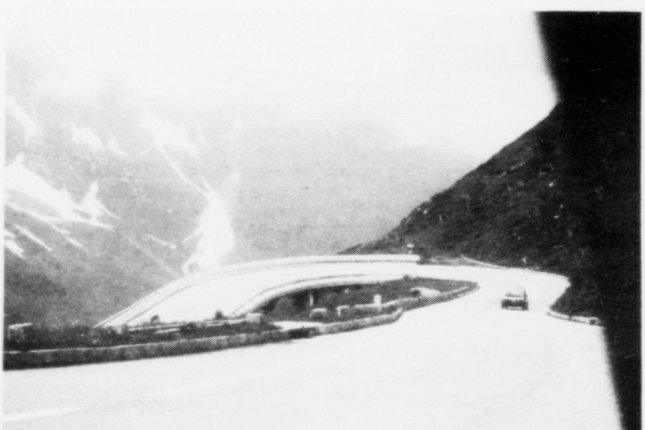
Kirkjugarðurin, við sínum fleiri hundrða ára gomlu gravsteinum, við veðurbrýndum áskriftum, er ein kvírrunnar oasa, og ógvusligt kennist tað at trina út aftur um tann høga garðin, út í ta stóru ferðsluna á gøtuni.

Grossglockner Hochalpenstrasse

Vit høvdu ætlanir um, hiðani frá, sum vit búðu, at gera fleiri túrar til kend stað, eisini yvir um mark, til Tískland. Og fyrsti túrus okkara

Niðan á Kehlstein

Grossglockner-vegurinn